

SLOVENIJA

Natura in grbi slovenskih občin: Gornji Petrovci

Nadaljujemo predstavitev občinskih grbov z živalskim ali rastlinskim motivom, ki sodi v Naturo 2000 – je na seznamu direktive o pticah ali habitatne direktive.

V spodnjem delu grba občine Gornji Petrovci lebdi srebrna vidra, opremljena z rdečimi kremplji ter z zlato ribo v gobcu. Ogledate si jo lahko na spletni strani Slovenskega grboslovja: http://www.heraldica.si/arms/g/gornji_pet.htm.

Občina leži v Krajinškem parku Goričko in je prijavitelj projekta LIFE-Narava z naslovom Ohranjanje populacije vidre (*Lutra lutra*) na Goričkem (<http://freeweb.siol.net/12darko/>).

Vidra je tudi simbol Bernske konvencije, to je Konvencije o varstvu prosto živečega evropskega rastlinstva in živalstva ter njenih naravnih življenjskih prostorov. Zaradi prisrčnega izgleda je pogost motiv v naravovarstvenih akcijah.

Deleži Nature po občinah in območja na spletu

Ker se nam je nedavno pridružilo mnogo naročnikov iz občin, zanje objavljamo nekaj informacij.

Če vas zanima, kolikšna je površina Natura območij je v vaši občini in kolikšen delež celotnega občinskega ozemlja je to, si pogledajte razpredelnico na http://www.natura2000.gov.si/obmocja/delez_po_obcinah.pdf.

Shematsko si lahko območja Nature 2000 v Sloveniji ogledate na: <http://www.natura2000.gov.si/obmocja.htm>. Podrobno pa si jih lahko pogledate na Naravovarstvenem atlasu, povezava: <http://kremen.arso.sigov.si/nvatlas/>. Potrebna je prijava, ki pa je brezplačna. Na atlasu boste našli kopico zanimivih podatkov za vašo občino - ne le o Naturi, temveč tudi o naravnih vrednotah, zavarovanih območjih in ekološko pomembnih območjih, vodah in okolju.

Priprave na celinski biogeografski seminar

Od 26. do 28. aprila bo v Darovi pri Pilsnu (Češka republika) celinski biogeografski seminar za nove države članice. Sestanek vodi Evropska komisija, na njem pa se izključno po strokovni plati preverja zadostnost predlogov potencialnih območij evropskega pomena (pSCI) za celinsko biogeografsko regijo. Na seminarju bodo sodelovale Češka, Poljska in Slovenija. Zato potekajo intenzivne priprave na seminar, tako v ETC/NCB iz Pariza, ki za Komisijo pripravlja vsa strokovna gradiva (pregled razširjenosti in predlogov držav za vsako vrsto in habitatni tip posebej), kakor tudi na slovenski strani, saj je treba imeti pripravljene vse strokovne argumente. Seminar je zaprtega tipa in je udeležba možna le na povabilo Evropske komisije.

Peter Skoberne (peter.skoberne@gov.si)

Izdelki iz narave za naravo

Eden izmed ciljev projekta »Živeti z Naturo 2000 na Goričkem« je bil javni anonimni natečaj »Izdelek iz narave za naravo«. Z natečajem smo želeli spodbuditi mojstre na Goričkem k izdelovanju izdelkov iz naravnih materialov, ki bi promovirali tradicionalne načine obdelovanja zemlje. Decembra 2005 smo na gradu Grad za rokodelce organizirali delavnico, kjer so Ivanka Donko, Stanka Dešnik in Nataša Moršič pripravile predavanja in aktivnosti, ki naj bi rokodelcem pomagale najti ideje za izvirne, naravi prijazne in komercialno zanimive izdelke. Delavnic se je udeležilo 17 rokodelcev. Natečaj se je zaključil 28. februarja 2006 in 20 rokodelcev je oddalo kar 66 izdelkov. Pet-članska strokovna komisija je 7. marca 2006 izdelke ocenila in pri tem upoštevala, kreativnost, inovativnost, uporabnost, komercialno vrednost in tehnični proces izdelave izdelka. Svečana otvoritev razstave rokodelskih izdelkov s podelitvijo priznanj vsem sodelujočim na natečaju, krajši kulturni program in tiskovna konferenca so bili 25. marca 2006 na gradu Grad. Razstava bo na ogled do konca meseca maja.

Škrabanje remenk, pletenje košar, krbül in krblač, tkanje, vezenje in našivavanje, izdelovanje cvetličnih aranžmajev na Goričkem še živijo. Za vse tiste, ki bodo želeli na zanimiv gorički način pogrniti velikonočno mizo, jim bodo s svojimi idejami in izdelki pomagali gorički rokodelci. V soboto, 8. aprila. in v nedeljo 9. aprila bodo v viteški dvorani na gradu Grad lahko vsi obiskovalci sodelovali pri nastajanju velikonočnih aranžmajev.

Delavnica Natura 2000 in lov

Zavod za gozdove Slovenije OE Bled je v sklopu projekta Karavanke Natura 2000 20. marca na Dovjem »Pr' Katr« pripravil delavnico na temo »Natura 2000 in lov«.

Udeležencem LD Dovje sta Aleš Poljanec in Blaž Črne podrobno predstavila »Natura 2000« in projekt »Karavanke Natura 2000«, katerega nosilec je Občina Tržič in zajema območje Karavank med Tromejo in Jezerskim. Po predavanjih sta revirna gozdarja Klemen Zalokar in Mitja Lakota povabila zbrane udeležence k vodeni diskusiji z uporabo participativnih metod.

Namen delavnice je bil dosežen, saj so se lovci povabili k sodelovanju radi odzvali in se z delom po skupinah izkazali kot veliki strokovnjaki na svojem področju ter pravi ljubitelji in zaščitniki narave. Nakazali so na konkretne probleme in predlagali tudi zanimive rešitve. S strani lovcev je bila izražena velika zaskrbljenost zaradi številnih negativnih vplivov na okolje, ki se kažejo v večji obremenjenosti prostora s strani rekreativnih dejavnosti (turno smučanje, jadrnalno padalstvo, planinarjenje, vožnja z motornimi sanmi...). Izrazili so tudi željo, da bi bili lovci v večji meri vključeni pri upravljanju s prostorom.

Vse konkretne predloge lovcev bo v okviru zakonskih možnosti Zavod za gozdove upošteval pri izdelavi gozdnogospodarskih in lovsko upravljaljskih načrtov, ki omogočajo aktivno varstvo narave in skladno ravnanje z gozdnim prostorom.

Mitja Lakota, Zavod za gozdove Slovenije, OE Bled

Otvoritev stolpa za opazovanje ptic v Jovsih in obisk izvedenca

V torek, 21. marca 2006 sta se v Jovsih zvrstila dva dogodka. Krajevni skupnosti Kapele, ki je projektni partner, je bil slovesno predan stolp za opazovanje ptic. Stolp ob učni mlaki, skupaj z mostovžem nad poplavnimi ravnici, predstavlja končno informacijsko točko in smiselno ter atraktivno zaključuje obstoječo učno pot »Koščeva pot v Jovse«. Slovesno sta ga odprla župan Občine Brežice Ivan Molan in predstavnica Ministrstva za okolje in prostor Vesna Kolar Planinšič. Ob tem smo organizirali tiskovno konferenco, na kateri smo predstavili dosedanje rezultate projekta na območju Jovsov in pomen naravovarstvenih prizadevanj za lokalno skupnost. S tem je bila uspešno zaključena ena od projektnih akcij. Več na <http://www.zrsvn.si/life/>.

Istega dne je izvajanje projekta LIFE prišel preverit zunanji izvedenec Evropske komisije, član skupine Astrale Geile – Ile (*Life Monitoring Team*), Andrej Seliškar. Na sestanku s širšo projektno skupino (predstavniki ZRSVN in predstavniki partnerjev) smo izvedencu podrobno predstavili potek projektnih akcij. Sledil je terenski ogled Jovsov in gozda Dobrave. Izvedenec je projekt označil kot zelo kompleksen in obsežen, podal pozitivno mnenje o doslej opravljenem delu ter nam zaželel veliko delovnih uspehov tudi v bodoče.

Mateja Kogelnik in Mirjam Galičič, Zavod RS za varstvo narave

Podelili smo Ponirkove nagrade

V sredo, 22. marca, na svetovni dan voda, smo podelili nagrade najboljšim, ki so se udeležili Ponirkovega natečaja. Po pozdravnem govoru vodje projekta Danice Jezovšek Korent in župana Občine Žalec Lojzeta Posedela so bile podeljene nagrade 17 nagrajencem v dveh kategorijah: deset nagrajencev z najboljšimi likovnimi izdelki in sedem nagrajencev za likovna dela, ki so vključevala najbolj domiselne ideje in pobude za ureditev območja. Prireditve se je udeležilo okoli 120 gostov. Praktične nagrade nagrajencem in pogostitev so prispevali številni donatorji, ki se jim iskreno zahvaljujemo. Vseh 142 udeležencev natečaja pa bo v prihodnjih dneh prejelo majice z znakom ponirka.

Dan kasneje smo organizirali srečanje v Domu krajanov Vrbje. R. Romih (RC Planiranje d.o.o.) je predstavil osnutek Načrta razvoja krajine ob Savinji od Šempetra do Levca. Povzel je analizo stanja in izpostavil probleme in razvojne težnje, ki so bile pridobljene tudi na osnovi ankete med zainteresirano javnostjo. V okviru razprave so prisotni opozorili predvsem na probleme varovanja pred visokimi vodami, potrebo po renaturaciji bregov Savinje, vplive zadrževanja vod na kmetijstvo in varstvo vodnih virov, ter izpostavili željo po večjem vključevanju in seznanjanju javnosti v pripravo DLN za zagotavljanje poplavne varnosti. A. Šajn (LIMNOS d.o.o.) je predstavil osnutek Idejnega načrta sanacije ribnika v Vrbju, zlasti ukrepe za sanacijo vtoka in iztoka, izboljšanje kvalitete vode ter stanja habitatov. Strokovne poglede na ureditev in rabo ribnika je podal tudi dr. Skalin, kot načrtovalec in pobudnik ureditve območja v 80. letih. Pripombe prisotnih in partnerjev pri projektu bodo v čim večji meri vključili v pripravo končne rešitve. Rezultati nalog bodo v aprilu na ogled na spletni strani.

Alenka Doler, RA Savinja (ra.savinja@zalec.si)

Varovanje velikonočnice na Boletini pri Ponikvi

V sredini meseca marca so se prikazali prvi cvetovi velikonočnice na Boletini. Da bi rastišče obvarovali pred nezaveščenimi obiskovalci, ki so velikonočnico v preteklih letih trgali in izkopavali, smo v okviru projekta LIFE pripravili akcijo aktivnega varovanja rastišča. Prvič smo jo izvedli v lanskem letu, v letošnjem pa jo ponavljamo. Prav tako smo na rastišču letos postavili ograjo okrog rastišča, ki usmerja oz. omejuje ogled rastišča.

Prvi odzivi izvajanja akcije varovanja rastišča so pozitivni za velikonočnico. Nekateri obiskovalci so dobro sprejeli novo ureditev rastišča in pozdravljajo naša prizadevanja. Drugi se težje sprijaznijo z novo ureditvijo ogledne poti in bi še vedno želeli stopiti v območje, kjer velikonočnica raste najgosteje. Študent varnostnik, ki je ves čas prisoten na rastišču, tovrstne obiskovalce poskuša ozavestiti in jih odvrniti od namer, ki bi škodoval rastišču ali tam prisotnim rastlinam.

V času cvetenja velikonočnice pričakujemo približno 1500 obiskovalcev. Že lani smo izdelali informacijsko hiško, letos pa jo za čas varovanja ponovno namestili na vogalu rastišča. Tu je na voljo informativno gradivo o Boletini, velikonočnici in projektu LIFE, Turistično društvo Ponikva pa je dodalo tudi spominke, ki jih obiskovalci lahko kupijo. Več na <http://www.zrsvn.si/life/>.

Gregor Kalan, Zavod RS za varstvo narave (gregor.kalan@zrsvn.si)

Krajinski park Boč

Širše območje Boča s Plešivcem in Donačko goro je zaradi enkratnosti, pestrosti in množice naravnih vrednot in kulturne dediščine zavarovano kot krajinski park. V krajinskem parku je tudi rastišče velikonočnice, ki daje območju tudi mednarodni naravovarstveni pomen. Bočka ravan je tako, kot eden izmed pomembnejših habitatov v okviru širšega območja Boč – Haloze – Donačka gora, vključena v evropsko mrežo območij NATURA 2000.

V okviru programa Phare Občina Rogaška Slatina izvaja projekt z naslovom »Krajinski park Boč«. Eden izmed ciljev je načrtovati in vzpostaviti upravljanje krajinskega parka. Pri tem s svojimi izkušnjami in znanjem sodeluje avstrijski partner »Verein Naturpark Dobratsch«. Partner je tudi Zavod RS za varstvo narave, Območna enota Celje.

Poleg načrta upravljanja so cilji projekta še:

- inventarizacija posameznih rastlinskih in živalskih vrst, kartiranje habitatnih tipov,
- načrt razvoja, promocije in trženja ponudbe in programov na zavarovanem območju z okvirno idejno zasnovano urbanističnega, krajinskega in arhitekturnega urejanja,
- izdelava orodij tržnega komuniciranja (zložanka, katalog, multimedijška predstavitev),
- ureditev in oprema informacijskega središča, kjer se bodo obiskovalci seznanili z značilnostmi krajinskega parka Boč

Brigita Kregar-Drofenik, vodja projekta (brigita.kregar-drofenik@rogaska-slatina.si)

Komunikacijska podpora Naturi 2000 – ministrstvo pridobiva izvajalca

Ministrstvo za okolje in prostor je v evropskem in slovenskem uradnem listu objavilo obvestilo o naročilu za komunikacijsko podporo izvajanju Nature 2000 v sklopu programa Prehodni vir / Transition facility. Z njim želi izbrati najprimernejšega izvajalca za izvajanje komunikacijskih in promocijskih aktivnosti. Cilja le-teh sta dva:

- splošna prepoznavnost omrežja Natura 2000 in
- uvrščanje ohranjanja biotske raznovrstnosti med ključne razvojne priložnosti Slovenije.

Da bi dosegli splošno prepoznavnost omrežja Natura 2000, so predvideni: raziskava odnosa javnosti do Nature 2000, priprava predstavitve dobrih praks upravljanja območij Natura 2000, priprava strategije komuniciranja, izdelava načrta in izvedba akcije komuniciranja, priprava predloga za vzpostavitev trajnosti komuniciranja na nacionalni ravni, merjenje učinkov akcije komuniciranja, vodenje projekta in usklajevanje s skupino naročnika.

Komunikacijske in promocijske dejavnosti, katerih cilj je uvrščanje ohranjanja biotske raznovrstnosti med ključne razvojne priložnosti Slovenije, obsegajo: evidentiranje potreb komunikatorjev po znanjih in promocijskih materialih, priprava usposabljanja in izdelava priročnika (pogajanja, krizno komuniciranje, nastopanje v javnosti, participativno načrtovanje, delo v timu), izvedba usposabljanja komunikatorjev in svetovanje komunikatorjem, oblikovanje predlogov za nadgradnjo strani www.natura2000.gov.si in biltena eNatura za potrebe komuniciranja med vsemi vpletenimi v Naturo 2000, oblikovanje predlogov za motiviranje deležnikov za sodelovanje pri upravljanju z območji Natura 2000 ter oblikovanje promocijskega paketa za komuniciranje Nature 2000.

Pogoji in druge podrobnosti so na spletni strani: http://www.natura2000.gov.si/oglasna/obvestilo_o_objavi.htm.

Breda Ogorelec (breda.ogorelec@gov.si)

EVROPSKA UNIJA

Natura 2000 - največja mreža zavarovanih območij na svetu

Komisar za okolje Stavros Dimas je na otvoritvi prvega nacionalnega parka v Belgiji posebej poudaril Naturo 2000, ki je sedaj največja mreža zavarovanih območij na svetu. Njeno izvajanje bo tudi glavni prispevek držav članic k zmanjšanju upadanja biotske raznovrstnosti.

G. Dimas skuša popraviti mnenje nekaterih, da so območja Nature 2000 strogi rezervati, kjer so gospodarske dejavnosti prepovedane. Pravi, da je res prav nasprotno – to so območja z izjemno bogato naravno dediščino, kjer je trajnostni razvoj dovoljen – in celo promoviran. Upa, da bodo območja Natura 2000 v širšem krogu prepoznana kot prednost in ne kritizirana kot potencialna ovira razvoju.

BRANJE

Nova vprašanja in odgovori o Naturi 2000

Na spletnih straneh Evropske komisije so zbrali vrsto pomembnih vprašanj, ki se vežejo na Naturo 2000. Tako si lahko na sedmih straneh preberete odgovore, vezane tudi na vprašanja financiranja Nature 2000. Priporočamo! Obiščite

<http://europa.eu.int/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/06/138&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>

NAPOVEDNIK

5. april: predstavitev filma Kraški rob režiserja Marjana Cigliča, v knjižnici UP Znanstveno-raziskovalnega središča Kopru. Film je bil posnet v okviru projekta LIFE – Narava »Ohranitev ogroženih habitatov in vrst na Kraškem robu«. Informacije: Bojana.Lipej@zrs-kp.si.

26.-28. april: celinski biogeografski seminar, v Darovi pri Pilsnu (Češka republika). Organizira: Evropska komisija. Udeležba je možna le na povabilo Evropske komisije.

15.-16. maj: usposabljanje Zakladi pred hišnim pragom: kako privlačna so zavarovana območja in območja Nature 2000 za doživljanje narave in razumevanje varstva narave? (*Schätze vor der Haustür: Wie attraktiv sind Naturschutzgebiete und Natura 2000-Gebiete für Naturerleben und Naturschutzverständnis?*), v Schneverdingnu, Nemčija. Organizira: Alfred Toepfer Akademie. Informacije na: http://www.nna.niedersachsen.de/master/C14250109_N5917408_L20_D0_I5661252.

15.-16. maj: Raba zemljišč v območjih Natura 2000 – nova polja konfliktov ali nove možnosti sodelovanja? (*Landnutzung in Natura 2000-Gebieten - neue Konfliktfelder oder neue Kooperationsmöglichkeiten?*), Herrsching, Nemčija. Organizira: Bayrische Akademie für Naturschutz und Landschaftspflege (ANL). Informacije: <http://www.anl.bayern.de/seiten/programm.php?m=2003-03>

30. maj – 3. junij: konferenca Zeleni teden 2006 /*Green week 2006*. Več na: <http://europa.eu.int/comm/environment/greenweek/home.html>

22.-23. junij: usposabljanje za Naturo 2000, prvi dan: Poročanje, drugi dan: Partnerstva za Naturo 2000, predvidoma v Ljubljani. Organizira: Avstrijski zvezni urad za okolje v sklopu projekta Program usposabljanja za implementacijo Nature 2000 (http://www.umweltbundesamt.at/fileadmin/site/umweltthemen/naturschutz/Internationale_Aktivitaeten/training_programme_projekt_description.pdf). Podrobnejše informacije sledijo v prihodnjih številkah biltena.

* * *

Če želite zanimivosti o vašem delu v zvezi z Naturo 2000 sporočiti tudi drugim, nam jih pošljite in objavili jih bomo. Prispevke naslovite urednici e-biltena (breda.ogorelec@gov.si). Če biltena ne želite prejemati, pišite na isti naslov.

Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska cesta 48, 1000, Ljubljana. Telefon: (01) 478 7400, telefaks: (01) 478 309 4593, spletna stran: www.natura2000.gov.si, neposredna povezava na arhiv eNature: <http://www.natura2000.gov.si/publikacije.htm>.